

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

**Προς: Υφυπουργό Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων**

Υπόμνημα σχετικά με την λειτουργία των ΙΕΚ (Προβλήματα – Προτάσεις για λύσεις)

Κύριε Υφυπουργέ

Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ) είναι επιστημονικό σωματείο που ιδρύθηκε με σκοπό μεταξύ των άλλων να συμβάλει στην αποτελεσματική ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης, στη διαμόρφωση της Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος, ειδικότερα των δομών Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η προσωρινή διοικούσα επιτροπή της ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ επιθυμεί να εκφράσει τις θερμότερες ευχές της προς εσάς αλλά και προς όλες τις συνιστώσες του Υπουργείου για Καλή Χρονιά με επιτυχίες στο δύσκολο αλλά γοητευτικό σας έργο και να σας υποβάλει το παρόν υπόμνημα με θεσμικά θέματα - προβλήματα των ΙΕΚ, τα οποία μας απασχολούν και άπτονται των αρμοδιοτήτων μας, αλλά και προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

Στην Ελλάδα του σήμερα, στο διαρκώς και ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον εργασίας και στη εποχή της πληροφορίας είναι πλέον ορατή η ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια και τον ρόλο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Με δεδομένο ότι η ανεργία, ειδικότερα των νέων, βρίσκεται σε υψηλότατα ποσοστά, θεωρούμε ότι ο θεσμός των ΙΕΚ, αν στηριχτεί με ειλικρίνεια από την πολιτεία, θα αποτελέσει την πραγματική διέξοδο στην νεανική ανεργία. Φυσικά δεν είναι δυνατόν να εκθέσουμε σε ένα υπόμνημα όλα τα θέματα ενός θεσμού που λειτουργεί από το 1992, τη στιγμή μάλιστα που το ίδιο το Υπουργείο δεν προέβη σε κανενός είδους αξιολόγηση αυτού του θεσμού ποτέ έως τώρα. Τα βασικά όμως προβλήματα των ΙΕΚ, τα παρουσιάζουμε με αξιολογική σειρά και κατά προτεραιότητα και ζητούν άμεσες λύσεις που στη συντριπτική πλειοψηφία τους δεν έχουν κανένα απολύτως κόστος.

1. Πρόβλημα Στελέχωσης - προσωπικού.

Βρισκόμαστε προς το τέλος του εξαμήνου κατάρτισης και σε πολλά Δ.ΙΕΚ δεν υπάρχει διοικητικό προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών. Επίσης ακόμη δεν έχουν τοποθετηθεί Υποδιευθυντές. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα πρέπει να γίνεται εγκαίρως προγραμματισμός για την κάλυψη των αναγκών σύμφωνα με οργανόγραμμα και τη νομοθεσία. Η στελέχωση των ΙΕΚ να γίνεται ανάλογα με το σπουδαστικό δυναμικό αλλά και τη λειτουργία τους (ολοήμερη ή μη) και ύστερα από εισήγηση των διευθυντών. Οποσδήποτε σε κάθε ΙΕΚ να υπάρχουν δυο μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι που να εξασφαλίζουν την συνέχεια αφού οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί έρχονται και παύουν. Επίσης δυο άτομα πρέπει να ασχολούνται με την Πρακτική Άσκηση – Μαθητεία σε συγκεκριμένο οργανωμένο Τμήμα Πρακτικής Άσκησης – Μαθητείας. Τέλος η λειτουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας θέλει πληροφορικό.

2. Έλλειψη οδηγών σπουδών - κανονισμών κατάρτισης.

Άμεση έκδοση οδηγών κατάρτισης, που έχουν συνταχθεί από ΓΓΔΒΜΝΓ με: Αναλυτική Περιγραφή των απαραίτητων Γνώσεων και Δεξιοτήτων για τη συγκεκριμένη Ειδικότητα, Σκοπούς και Στόχους, Περιγραφή Ειδικών Επαγγελματικών Προσόντων, Αναλυτικό Πρόγραμμα Κατάρτισης, Περιγραφή εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού, Περιγραφή Προσόντων Εκπαιδευτών, Θέματα Πιστοποίησης, Επαγγελματικών Δικαιωμάτων κλπ

3. Πόροι των Δ.ΙΕΚ

Όλα τα Δ.ΙΕΚ αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρηματοδότησης. Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα αφού οι προμηθευτές που δεν έχουν πληρωθεί από το ΙΝΕΔΙΒΙΜ δύσκολα προμηθεύουν υλικά και έτσι η λειτουργία τουλάχιστον σε κάποιες ειδικότητες που απαραίτητα χρειάζονται υλικά (πχ μαγειρική, αρτοποιία ζαχαροπλαστική κá) είναι προβληματική. Επίσης η πληρωμή των εκπαιδευτών θα πρέπει να γίνεται με τη λήξη του εξαμήνου. Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ καθυστερεί τις πληρωμές ακόμη και στα ευρωπαϊκά προγράμματα αν και έχει λάβει χρηματοδότηση από το ΙΚΥ! Το Υπουργείο που εποπτεύει και ελέγχει το ΙΝΕΔΙΒΙΜ οφείλει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Άμεση πληρωμή των προμηθευτών. Να κατατίθεται προϋπολογισμός πριν την έναρξη του έτους κατάρτισης για όλο το έτος τεκμηριωμένα Στη συνέχεια πιστή τήρηση του και πληρωμή των προμηθευτών τουλάχιστον με το τέλος του εξαμήνου. Αποκλεισμός των ΙΕΚ από Ευρωπαϊκά Προγράμματα, αφού δεν υποστηρίζει καμία άλλη δράση, ως επί το πλείστον συνεργασιών, εκτός της ΚΑ1 ενώ και προς την ευρωπαϊκή επιτροπή αλλά και τον εθνικό φορέα ευρωπαϊκών προγραμμάτων το ΙΚΥ εμφανίζεται ως ενδιάμεσος. Η λύση στο

πρόβλημα θεωρούμε ότι, άμεσα και χωρίς πρόβλημα, μπορεί να αντιμετωπιστεί με έκδοση ΑΦΜ στα ΙΕΚ με σκοπό την διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Τέλος είναι αναγκαία η τήρηση ποσού (rocket money) των (300€) τριακοσίων ευρώ, για κάλυψη τρεχουσών αναγκών, από λάμπες μέχρι λουκέτα κά υλικά, που αυτή τη στιγμή τα πληρώνουν από την τσέπη τους οι διευθυντές των ΙΕΚ.

Δυστυχώς το ΙΝΕΔΙΒΙΜ δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του και σε άλλα απλά θέματα που στο παρελθόν ήταν αυτονόητα!. Απαράδεκτο στη σημερινή οικονομική συγκυρία να μην έχουν εκδοθεί ακόμη σήμερα προς το τέλος του εξαμήνου (!) τα Δελτία Μειωμένου εισιτηρίου (πάσο) των σπουδαστών των Δ.ΙΕΚ, οι οποίοι ως γνωστόν δεν είναι από τους προνομιούχους στη σημερινή κατάσταση της χώρας μας. Είναι σπουδαστές που οι γονείς τους δεν μπορούν να πληρώσουν γιατί πολλοί είναι άνεργοι. Οι περισσότεροι είναι υποχρεωμένοι να δουλεύουν (ανασφάλιστοι σε «μαύρη» εργασία με 200€) προκειμένου να μπορέσουν να σπουδάσουν. Πολλοί είναι από επαρχία, από νησιά που δυσκολεύονται να πληρώσουν νοίκι, ενώ δεν είναι λίγοι αυτοί που υποσιτίζονται. Επίσης υπάρχουν πολλοί άνθρωποι μεγάλης ηλικίας με οικογένειες, που είτε είναι άνεργοι είτε καταρτίζονται για να επαναπροσδιορίσουν την επαγγελματική τους κατάσταση. Τέλος, ως γνωστό, στα Δ.ΙΕΚ σπουδάζουν πολλοί αλλοδαποί με επίσης πολλά προβλήματα.

4. Έλλειψη διδακτικών εγχειριδίων - σημειώσεων

Να είναι μέσα στις υποχρεώσεις του εκπαιδευτή με την έναρξη των μαθημάτων να παραδίδει τις σημειώσεις για ανάρτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης.

5. Επίδομα θέσης ευθύνης

Δυστυχώς τα Δ.ΙΕΚ αντιμετωπίζονται μέχρι σήμερα ως ο φτωχός συγγενής της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ακόμη και η ΟΛΜΕ συμπεριφέρθηκε αν όχι απαξιωτικά, τουλάχιστον με πλήρη αδιαφορία προς τις εκατοντάδες συναδέλφους που υπηρετούν στα ΙΕΚ. Σήμερα το επίδομα θέσης του διευθυντή Δ.ΙΕΚ είναι 250€ και εφόσον το Δ.ΙΕΚ διαθέτει τουλάχιστον εννέα (9) τμήματα είναι 300€.

Το επίδομα θέσης των Διευθυντών Δ.ΙΕΚ, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το ίδιο με το επίδομα θέσης Διευθυντών Λυκείων. **Σήμερα ο διευθυντής ενός Δ.ΙΕΚ με είκοσι οκτώ (28) τμήματα λαμβάνει επίδομα 300€ και ο λυκειάρχης ενός Λυκείου με επτά (7) τμήματα λαμβάνει επίδομα 350€!!! Είναι αυτό δίκαιο;**

Επίσης ο υποδιευθυντής Δ.ΙΕΚ είναι η μοναδική θέση ευθύνης (!) χωρίς κανένα επίδομα, τη στιγμή που ο υποδιευθυντής οποιασδήποτε σχολικής μονάδας (από το δημοτικό μέχρι

το γυμνάσιο και το λύκειο) λαμβάνει επίδομα 150€!!! Ακόμη και ο τομεάρχης ΕΚ λαμβάνει επίδομα! Είναι αυτό δίκαιο;

Είναι τα παραπάνω σύμφωνα με την αρχή της ισοτιμίας και ισονομίας!!!

6. Επιλογή Διευθυντών Δ.ΙΕΚ και εκπαιδευτικών μονάδων

Σχετικά με την επιλογή στελεχών διοίκησης των δημοσίων ΙΕΚ και των άλλων εκπαιδευτικών μονάδων, **δυστυχώς τα Κριτήρια και η Μοριοδότηση για την επιλογή τους δεν ανταποκρίνονται στο αίσθημα δικαίου, στην αρχή της ίσης μεταχείρισης και των γενικότερων κανόνων δικαίου.** Δεν ισχύουν μόνιμα και σταθερά κριτήρια και αντίστοιχη μοριοδότηση θεσμικά κατοχυρωμένα. Αναγνώριση προϋπηρεσίας σε θέση Δ/ντή-Υπ/δντή ΔΙΕΚ ως διδακτική, όπως ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις καθώς και μοριοδότηση θέσης ευθύνης στα ΔΙΕΚ σε προκηρύξεις Δ/ντών τυπικής εκπαίδευσης. Προσοντολόγιο επιλογής Στελεχών. Είναι δίκαιο η προϋπηρεσία σε θέση ευθύνης θέση Δ.ΙΕΚ (Διευθυντής – Υποδιευθυντής) να μη λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή σε θέσεις διευθυντών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά να ισχύει το αντίθετο; Τέλος θεωρούμε ότι τον πρώτο ρόλο στην ανάδειξη ηγετών-διευθυντών τον έχει η αξιολόγηση του έργου τους, ζητούμενο κι από την συντριπτική πλειοψηφία των διευθυντών Δ.ΙΕΚ.

7. Το εκπαιδευτικό προσωπικό Δ.ΙΕΚ

Άλλο εκπαίδευση άλλο κατάρτιση. Άλλο τυπική εκπαίδευση άλλο μη τυπική. Πρέπει να εφαρμόζεται ο νόμος 4186 ΦΕΚ 193 του 2013 τουλάχιστον όσο αφορά την προκήρυξη εκ μέρους του ΙΝΕΔΙΒΙΜ όχι ειδικοτήτων των εκπαιδευτών όπως υπάρχουν στην τυπική εκπαίδευση (ΠΕ01, ΠΕ02, ΠΕ03, ...) αλλά όπως αντικειμενικά ζητείται στη μη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση δηλαδή **στις θεματικές ενότητες ανά ειδικότητα με αναφορά στο είδος τους (θεωρητικές – εργαστηριακές – μικτές) και στις προβλεπόμενες από τα προγράμματα σπουδών ώρες διδασκαλίας.** Επίσης να γίνεται ορθολογική χρήση και αξιοποίηση των εκπαιδευτικών από την Δευτεροβάθμια. Αντιλαμβανόμαστε την δημοσιοοικονομική σκοπιμότητα για χρησιμοποίηση εκπαιδευτικών Β/θμιας αρκεί να είναι προς όφελος της κατάρτισης. Παρατηρήθηκαν φαινόμενα ανεπάρκειας των καθηγητών της δευτεροβάθμιας να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της Επαγγελματικής Κατάρτισης. Προβλήματα με τα ωράρια, με εκπαιδευτικές άδειες κλπ.

Επιπλέον η ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ θεωρεί πολύ σημαντικά δυο θέματα: **Α) τη ποσοστιαία μοριοδότηση σε διαδικασία της προσωπικής συνέντευξης υποψήφιου εκπαιδευτή,** διότι ως έχει αποδειχτεί πολλές φορές τα τυπικά προσόντα δεν επαρκούν και δεν αντικατοπτρίζουν

την προσωπικότητα και τις συμπεριφορές του εκπαιδευτή σε συνάρτηση με το αντικείμενο του έργου για το οποίο επιλέγεται και **B) αξιολόγηση των εκπαιδευτών όχι μόνο από τη διεύθυνση του ΙΕΚ σε θέματα που αφορούν την απόδοση, τη συνέπεια και το επίπεδο συνεργασίας με το ΙΕΚ, αλλά και από τους ενήλικες καταρτιζόμενους σε θέματα ουσίας της κατάρτισης που αφορούν «Καλή προετοιμασία, Σχέδιο μαθήματος», «Πληρότητα εισήγησης, ολοκλήρωση ύλης», «Σαφήνεια, κατανόηση, μεταδοτικότητα», «Εκπαιδευτικό υλικό συμπληρωματικό-εποπτικό υλικό», «Εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνικές (πρακτικές εφαρμογές)»** κά μέσα από τη συμπλήρωση ανώνυμων ερωτηματολογίων στο τέλος κάθε εξαμήνου.

8. Αναμόρφωση και συμπλήρωση του Κανονισμού Λειτουργίας Δ.ΙΕΚ

Δεν προβλέπεται από τον κανονισμό λειτουργίας των Δ.ΙΕΚ πειθαρχικός έλεγχος καταρτιζομένων. Πρέπει άμεσα να συμπληρωθεί με σχετικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά το θέμα των συνεπειών σε σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα. Επίσης πρέπει να προσαρμοστεί στις ανάγκες της εκπαιδευτικής μονάδας του ΙΕΚ με όλες της ιδιαιτερότητες – δυνατά και αδύνατα σημεία – που προκύπτουν μετά από SGOT ανάλυση (πχ ΓΣ εκπαιδευτών). Επίσης πρέπει να επανακαθοριστεί η σχέση καταρτιζομένων – εκπαιδευτών στα εργαστηριακά μαθήματα.

9. Πρόβλημα διαρροής καταρτιζομένων

Εκτιμούμε ότι ο βασικός λόγος είναι η δωρεάν φοίτηση. Θεωρούμε ότι αποτελεσματική θεραπεία θα ήταν η καταβολή χρηματικού ποσού διδάκτρων ανά εξάμηνο, το οποίο δύναται να επιστρέφεται, στο εξάμηνο Πρακτικής Άσκησης για επιδότηση αυτής, για όσους καταρτιζόμενους αποφοίτησαν επιτυχώς τα 4 εξάμηνα.

10. Επιμόρφωση στελεχών

Δυστυχώς στο θέμα της επιμόρφωσης στελεχών υπάρχει μεγάλο έλλειμμα από μέρος του Υπουργείου Παιδείας. Κανενός είδους επιμόρφωση δεν γίνεται από την πολιτεία αν και είναι υποχρέωση της. Άπαντες και εκπαιδευτικοί και οι διευθυντές Δ.ΙΕΚ θεωρούν ότι η παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων εκπαιδευτικής διοίκησης πρέπει να αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάληψη των καθηκόντων του διευθυντή ενός Δ.ΙΕΚ, ενώ την ίδια αποδοχή είχε και η επιμόρφωση των διευθυντών ΙΕΚ σε όλη τη διάρκεια της θητείας τους. Θέματα επιμόρφωσης: α) ανάπτυξης δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων β) επιμόρφωση σε επικοινωνιακές τεχνικές γ) επιμόρφωση στην εκμάθηση του εκπαιδευτικού

πλαisiού της Επαγγελματικής Κατάρτισης δ) επιμόρφωση στη διοίκηση ανθρωπίνων πόρων
ε) στην πρακτική άσκηση ηγεσίας κλπ.

11. Δημιουργία οργανογραμμάτων – θέματα επικοινωνίας

Τελειώνοντας παρακαλούμε να επιληφθείτε ώστε να βελτιωθεί η επικοινωνία των Δ.ΙΕΚ με τα τμήματα της ΓΓΔΒΜΝΓ και του ΙΝΕΔΙΒΙΜ αφού όλα τα ΙΕΚ διαμαρτύρονται ότι δεν υπάρχει επικοινωνία με τη συντριπτική πλειοψηφία των τμημάτων, δεν απαντούν στα τηλέφωνα και πολλές φορές και στα υπηρεσιακά e-mails ενώ πολλοί δηλώνουν αναρμόδιοι. Άμεση ανάγκη να λυθεί το θέμα με την δημιουργία ακριβούς οργανογράμματος των παραπάνω φορέων, με τις αρμοδιότητες του καθενός και τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας (τηλ, φαξ και mail).

Κύριε Υφυπουργέ, οι διευθυντές Δ.ΙΕΚ θέλουν ειλικρινά να βοηθήσουν κι εσάς και γενικότερα την κατάρτιση των νέων της πατρίδας μας. Επίσης θέλουν να αξιολογείται το έργο τους, όπως πρέπει να θεσμοθετηθεί Αξιολόγηση για όλους. Γενικά τα ΙΕΚ, μπορούν να θέσουν συγκεκριμένους στόχους και να κάνουν σοβαρό προγραμματισμό για μια διαρκή προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού έργου κατάρτισης, **χωρίς όμως να φορτώνεται ο διευθυντής και εντέλει ο οποιοσδήποτε εκπαιδευτικός τις ελλείψεις της σχολικής μονάδας και τις αδυναμίες τού εκπαιδευτικού συστήματος.**

Η ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ είναι στη διάθεσή σας για οτιδήποτε χρειαστείτε αφού συνυπηρετούμε τον ίδιο μεγάλο σκοπό: Την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση της Πατρίδας μας.

Με ειλικρινή διάθεση συνεργασίας και εκτίμηση

Για την Προσωρινή Διοικούσα επιτροπή της ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ

Ο Πρόεδρος

Ο Γ. Γραμματέας

Γιώργος Θ. Διαμαντόπουλος

Αναστάσιος Κακούρος